

2018 års verksamhetsberättelse för föräldraorganisationen BARNverket

(A:1) INLEDNING

BARNverket är en rikstäckande partipolitiskt och religiöst obunden förening. BARNverket arbetar för att föräldrar ska veta att deras barn är trygga i den obligatoriska skolverksamheten.

BARNverket bildades år 2000 på grund av att föräldrar på olika håll i Sverige konstaterade försämringar för barnen i form av att antalet barn ökade i grupperna och att antalet utbildade pedagoger minskade i samtliga skolverksamheter. Att reagera på och synliggöra faror och problem för barns hälsa och utveckling i befintlig verksamhet och dess miljöer samt vid förändringar för barn och unga ser BARNverket som en självklar och viktig uppgift. Av det skälet ägnas mycket arbete inom organisationen åt att lyfta fram förebyggande riskbedömningar ur ett barn- och elevhälsoperspektiv.

Barnverket kan idag också konstatera att många av de frågor som oroade föräldrar år 2000 fortfarande är högaktuella inom skolans olika verksamhetsområden. Barnverket larmar även om brist på ytor och rum för utveckling av barns hjärna och kropp. Förutsättningarna blir allt sämre för barns hälsa och utveckling av barns hjärna kropp

och sinnen samt fysisk och psykisk trygghet.

Barnverket är öppet för alla föräldrar och andra engagerade personer som vill medverka till att barnens förskola, skola, fritidshem samt gymnasium ska vara hälsofrämjande och hjärnvänlig. Barnverket motsätter sig den påbjudna digitaliseringen som leder till alltför mycket stillasittande. Förtätade städer och många skolbyggnaders utformning utgör inte hälsofrämjande miljöer. Barns behov tillgodoses inte.

(A:2) BARNverkets VÄRDEGRUND

Barn är biologiska varelser som ska må bra och utvecklas i hälsofrämjande och barnvänliga miljöer.

I Skolväsendets verksamheter måste alltid ett barnhälso- och utvecklingsperspektiv vara överordnat.

Med detta menas att i alla beslut som rör barn, 0-18 år, i dessa verksamheter måste det faktum att barn är biologiska varelser i stark utveckling, med en känslig hjärna, kropp och sinnen som påverkas av allt från gener, stress och ålder till nära relationer, rörelse och den fysiska miljön styra säkerheten i och utformningen av verksamheten.

(A:3) BARNverket MÅL

Barn ska må bra och utvecklas i hälsofrämjande och hjärnvänliga miljöer i skolväsendets verksamheter förskola, skola, fritidshem och gymnasium.

BARNverkets mål är att arbeta för att alla skolverksamheter ska ha en trygg, säker och hälsofrämjande miljö för barn och ungas utveckling, hälsa och lärande. Detta utifrån hela barnet, fysiskt och psykiskt, och utifrån att barn har kropp, sinnen och en känslig hjärna i stark utveckling. Detta förutsätter verksamheter som har ett barn- och elevhälsoperspektiv.

BARNverkets mål är att verka för en hög prioritering i samhället av de generella verksamheterna för barn och unga: förskola, förskoleklass, grundskola, fritidshem och gymnasium. Barnverket kräver högsta möjliga kvalitet i dessa verksamheter som ett led i att ge alla barn och unga oavsett funktionsnedsättning eller ej bästa möjliga start i livet.

BARNverket har i sitt arbete under 2018 arbetat med följande:

1. Barn- elevhälsoperspektivet ska finnas med i skolväsendets systematiska kvalitetsarbete.
2. Förebyggande riskbedömningar och konsekvensanalyser utifrån barnhälso-, barnsäkerhets- och barnutvecklingsperspektiv ska finnas med i skolväsendets systematiska kvalitetsarbete.
3. Föräldrar och barn ska känna sig trygga med barnens verksamheter och miljöer.
4. Förutsättningar för god anknytning och samspel samt omsorg och tillsyn ska finnas.
5. Förutsättningar för motorisk utveckling, fysisk aktivitet och rörelseglädje ska finnas, inne och ute, varje dag.
6. Förutsättningar för återhämtning ska finnas inne och ute, varje dag.
7. Fysiska inne- och utemiljöer ska vara hälsofrämjande och utvecklande.
8. Rikt- och gränsvärden samt checklistor för den fysiska miljön utifrån ett barn- och elevhälsoperspektiv ska finnas.

9. Elevhälsan ska kompletteras med fysioterapeuter samt arbetsmiljömedicinsk kompetens.
10. Vuxna barn- och elevskyddsombud ska finnas i alla verksamheter som rör barn och unga.
11. Nationell kunskaps- och tillsynsenhet för barns och elevers fysiska miljöer ska inrättas.
12. Arbetsmiljölagen ska omfatta alla barn i förskola till gymnasium och fritidshem samt kompletteras med ett barn- och elevhälsoperspektiv.
13. En Barnmiljölag ska instiftas.
14. Tystnadskulturer ska motverkas - "Lex Sarah" ska gälla.
15. I samband med digitalisering och arbete vid skärmar ska riskbedömningar genomföras så att det inte negativt påverkar barns utveckling, hälsa och lärande.
16. Läroplaner, ämnesmatriser och betygssystem ska omarbetas.
17. Ny- om- och tillbyggnationer ska anpassas efter barns behov.

(B) RIKSMÖTET

Den 20 september hölls 2018 års riksmöte i Stockholm.
Under mötet deltog 9 personer.

Riksmötet beslutar varje år om det kommande årets inriktning på arbetet. Det övergripande arbetet för 2018 var att påverka politiker och beslutsfattare om vikten av miljöer och verksamheter för barns optimala utveckling, hälsa och trygghet samt lärande. Dessutom skulle vi bevaka inne- och utemiljöerna i samtliga skolverksamheter.

Riksmötet startade upp med information och diskussion om dagsläget utifrån följande:

Tillgänglighetsanpassa förskolor och skolor efter barns behov. Det handlar om:

- Våra barns rätt till utveckling, hälsa och lärande.

Systemfelet:

- Förebyggande riskbedömningar saknas utifrån barns behov för utveckling, hälsa och lärande.
- Kvalité utifrån ett barnhälsoperspektiv i skolväsendets alla verksamheter

Riksmötet gav styrelsen i uppdrag att under 2018 arbeta med följande:

- Lyfta fram BARNverkets värdegrund.
- Påverka på alla nivåer att barns och ungdomars miljöer och verksamheter ska anpassas efter växande människors behov för en god och bra utveckling, hälsa och lärande samt säkerhet.
- Synliggöra fysiska miljöfaktorerens betydelse för fysisk, psykisk och social hälsa och utveckling samt lärande.
- Lyfta fram vikten av kompetenta barnkonsekvensanalyser utifrån utveckling, hälsa och lärande gällande barns och ungdomars miljöer och verksamheter.
- Följa och påverka ny- om- och tillbyggnationer av förskolor, skolor och gymnasium.
- I alla sammanhang lyfta fram systemfelet att förebyggande riskbedömningar utifrån ett barn- och elevhälsoperspektiv saknas i skolväsendets systematiska kvalitetsarbete.
- Berätta, informera, konkretisera och förenkla informationen om BARNverkets verksamhet.
- Underhålla och utveckla kunskapsbanken.
- Satsa på medlemsvård och utvärdera medlemsregistret.

BARNverket arbetar mot målen: - genom publiceringar på facebook, hemsidan och kunskapsbanken. - genom skrivelser och remissyttranden till myndigheter. - genom telefon- och mailkontakt med föräldrar, forskare, och andra nätverkskontakter såsom representanter för lärare, läkare, psykologer och andra yrkesgrupper som kommer i kontakt med barn och elever inom skolväsendets verksamheter, med media och debattörer. - genom personliga möten vid konferenser, studiebesök, möten och deltagande i referensgruppsmöten - genom att kontakta politiker)

(C) MEDLEMSKAP

Medlemskontakter sker via hemsida, face-book, telefon och fysiska möten.

(C:1) MEDLEMSREGISTER

Via hemsidan och Facebook kan besökare registrera sitt medlemskap. Mejl skickas ut till samtliga medlemmar när omregistrering ska ske. Medlemskapet i BARNverket är avgiftsfritt.

(C:2) MEDLEMMAR

295 medlemmar var vid årsskiftet omregistrerade inom året enligt Skolverkets regler, varav 195 var registrerade som föräldrar (66%).

På grund av GDPR har BARNverket nu endast uppgifter kring ny- och omregistrerade medlemmar under 2018. Det stora antalet medlemmar, 4200, som inte gjort ett aktivt val att omregistrera sig har därför fallit ifrån.

(D) BARNverkets arbete har bland annat genomförts med hjälp av:

(D:1)HEMSIDAN

2018: 17 387 besök, 20 inlägg

2017 10 127 besök, 10 inlägg

(D:2) FACEBOOK

2018: 2 335 följare, 184 inlägg

2017: 1883 följare, 141 inlägg

Exempel på vad som lyfts fram

Systemfelet:

Avsaknaden av barn- och elevhälsoperspektivet i skolväsendets verksamheter.

Avsaknaden av förebyggande riskbedömningar och konsekvensanalyser ur ett barn- och elevhälsoperspektiv i befintlig verksamhet samt vid förändringsarbete och beslut som rör barn och unga.

- Risker och bieffekter som skärmtiden och mobilerna får på den växande människan.
- Svenska läkaresällskapets konferens "Den uppkopplade barnhjärnan" med internationella föreläsare och forskare.
- Förtätningen av städer med många barn i ny-, om- och tillbyggda stora förskolor och skolor. Allt för många gånger med små eller helt uteblivna förskolegårdar och skolgårdar i ohälsosamma luft-, ljus- och ljudmiljöer.
- Växande barngrupper och dålig vuxenkontinuitet i förskolan och skolan ger otrygga barn med koncentrationsproblem och stress som följd.
- Samhällsbuller och höjda bullergränser i utemiljön och dess negativa effekter på

hälsa, koncentration och språkutveckling. Världshälsoorganisationen (WHO) kom med nya rekommendationer i oktober 2018. För Sverige är riktvärdet för tillåtet vägtrafikbuller utanför bostad 60-65 dB. Enligt WHO:s riktvärden bör det komma ner till 53 dB. Detta innebär en subjektiv halvering av ljudnivån.

- Undermålig ventilation i förhållande till antal människor i lokalen samt fukt och mögelskadade förskolor och skolor.
- Brist på yta, rum och tid, inne och ute, för lek, rörelseglädje, motorisk utveckling och fysisk aktivitet samt återhämtning. Att skapa förutsättningar för hälsofrämjande miljöer för utveckling av allsidig rörelsekompetens kommer bli allt viktigare i ett allt mer stillasittande samhälle. Detta för att förebygga livsstilssjukdomar som hjärt- och kärlsjukdomar, diabetes, övervikt och cancer samt benskörhet och psykisk ohälsa.
- Vikten av samspel och anknytning, personaltäthet och barngruppsstorlekar.

Andra områden som lyfts fram är stora förskolor och skolor, buller, luft, ljus, färg och form, möbler, läroplaner och kunskapskrav, betygssystemet och stress. Och hur barns och ungas utveckling av kropp, sinnen och en känslig hjärna påverkas av allt detta.

Hänsyn saknas, i skolväsendets verksamheter och miljöer, till barns behov utifrån kunskap inom områden som neurovetenskap, utvecklingspsykologi och medicinsk vetenskap liksom miljömedicin och hälsovetenskaper.

Många föräldrar politiker och massmedia samt experter och forskare har visat intresse för BARNverkets artiklar och information på hemsidan och Facebook.

Medlemmar har också haft möjlighet att via hemsidan aktivt delta med synpunkter på BARNverkets olika remissvar och framföra synpunkter till olika referensgrupper genom BARNverkets representation i grupperna.

Exempel på artiklar från hemsidan som fick bra spridning:

”Tänk efter före!” – Undermålig analys inför viktiga reformer,

”Digitaliseringens risker – en barnläkares synpunkter”

”Små barns användning av digitala medier ökar”

”Högre frånvaro i skolor med många elever”

”Bristande anknytning riskerar barnens hälsa!”

”Förskolan måste ha en läroplan som tydligt utgår från barns behov!”

(D:3) KUNSKAPSBANKEN

2018: 1 881 besök, 200 inlägg

2017: 1 486 besök, 140 inlägg

Den uppskattade och målanpassade kunskapsbanken: Barn- och elevhälsoperspektivet byggs kontinuerligt på. Syftet är dels att lyfta barnens och elevernas situation, här och nu, dels att sprida erfarenhet, kunskap och forskning bland annat till föräldrar och politiker om barns behov utifrån att de är biologiska varelser med känsliga hjärnor, kroppar, och många sinnen i stark utveckling som påverkas positivt eller negativt av olika miljöer. Det är viktigt att vuxenvärlden tar sitt ansvar och förstår och skapar goda förutsättningar i barnens och elevernas miljö.

I Kunskapsbanken informerar BARNverket bland annat om Grundlagen, Arbetssmiljölagen, Miljöbalken, Barnkonventionen, Plan- och bygglagen, Skollagen

och Lag om skydd vid olyckor och frågor som rör dessa områden m.m.

Under det gångna året har bland annat 100 länkar lagts ut till internationell och nationell forskning, studier och artiklar om skärmar och digitaliseringens risker för våra barns utveckling, hälsa och lärande samt säkerhet.

BARNverket har fortsatt verka för spridning av forskning om den växande människans behov för utveckling av den känsliga hjärnan, kroppen och sinnen. Detta med bland annat inlägg på BARNverkets hemsida skrivna av experter och forskare på högskolor och universitet inom området *Barns behov för optimal utveckling, hälsa och lärande*

(E) KONTAKTER

(E:1) FÖRÄLDRAR

BARNverkets viktigaste och högst prioriterade arbetsuppgift är **att föräldrar och barn ska känna sig trygga med att barnen mår bra och får vistas i hälsofrämjande miljöer och verksamheter.**

Under 2018 har många föräldrar hört av sig gällande:

Ny- om- och tillbyggnationer som saknar funktionskrav utifrån att **alla barn har en känslig hjärna, kropp och sinnen i stark utveckling**. Barnens lek, rörelse och samspel samt utveckling, hälsa och lärande kommer att påverkas av den fysiska miljön som till exempel, buller, ljus och luft, inne och ute, ytor och rum för rörelse och återhämtning, natur, färg och form samt möbler liksom stora öppna ytor, glasfasader och väggar. Detta måste beställarna ta hänsyn till.

Vid ny-, om- och tillbyggnationer verkar det som om miljömålen är överordnade hälsomålen. Till exempel finns information om att kommuner sparar in på ventilationen på bekostnad av sämre luftkvalitet för personal och elever. Problem vid "inrymning" pga mycket glasväggar.

"Miljödiplomerade" byggnationer behöver kompletteras med "**hälsodiplomerade byggnationer** med inredning anpassade för utveckling av barn som alla har känsliga hjärnor, kroppar och sinnen som har särskilda behov, beroende på ålder, för optimal utveckling, hälsa och lärande.

Fukt- och mögelskadade förskolebyggnader och skolbyggnader. Barn har fått byggnadsrelaterade besvär och i flera fall har barn fått uppsöka akut sjukvård och familjer har även fått flytta från orten pga otillräcklig sanering/ombyggnation i barnens förskolor och skolor. En orsak till de omfattande problemen kan bland annat vara en tystnadskultur hos personalen samt en jävssituation, där kommunen är fastighetsförvaltare men också utövar egenkontroll och tillsyn. Skolhuvudmän, skyddsombud och fastighetsförvaltare samt miljöinspektörer har förnekat att barnens problem skulle kunna vara byggnadsrelaterad ohälsa utan skyller istället på psykisk ohälsa och stress hos föräldrar. Hög förekomst av fukt- och mögelskador i byggnader som ej åtgärdas är ett omfattande problem. Dessutom vittnar många föräldrar om undermålig ventilation pga för många personer i rummet i förhållande till vad ventilationen klarar av.

OVK utförs inte enligt gällande regler.

Digitaliseringen och nya undervisningsmetoder utan riskbedömningar som dessutom

alstrar värme.

Läroplaner och ämnesmatriser/kunskapskrav som inte är anpassade efter barns ålder och utveckling.

Betygssystem som gör barnen stressade, sjuka och omotiverade att lära och prestera.

Stora barngrupper, låg personaltäthet och dålig personalkontinuitet oroar och stressar många föräldrar framför allt i förskolan men också i förskoleklass och grundskolan.

Minskade ytor, inne och ute, för rörelse och återhämtning samt lek, på grund av kostnadseffektiviseringar och yteffektiviseringar samt förtätning – ”Vi bygger stad”

Bullriga miljöer med många barn på liten yta.

Skolgårdar och förskolegårdar som ej är hälsofrämjande utan påverkas negativt av samhällsbuller, luftföroreningar och brist på solljus alternativt saknar solskydd.

Digitalisering och skärmtid utan riskbedömningar är ett område som oroar ett växande antal föräldrar till barn i alla åldrar.

Hot och våld ökar. Många förtvivlade föräldrar hör nu av sig och berättar om att deras barn, i den obligatoriska skolverksamheten, dagligen blir vittnen till hot, våld och kränkningar utan att skolan har förutsättningar att agera.

BARNverket framhåller i alla sammanhang

- Att barn och unga är växande biologiska människor med kropp, sinnen och en känslig hjärna, där beteende, utveckling, hälsa och lärande påverkas av allt från gener och stress, rörelse och samspel till organisation och pedagogik samt fysiska miljöfaktorer.
- Vikten av kompetenta förebyggande riskbedömningar och konsekvensanalyser utifrån ett barn- och elevhälsoperspektiv måste genomföras vid förändringar som rör barn och unga. Liksom att åtgärder när risker upptäcks genomförs snarast för att förebygga ohälsa och skada orsakade av skolväsendets verksamheter och miljöer.
- Hänvisar till lagar och föreskrifter – *men tillsynen och kontrollsystemet brister och barnen och eleverna blir de stora förlorarna*

(E:2) POLITIKER

BARNverket har haft kontakter med samtliga riksdagspartier.

Vid alla möten med politiker lyfter BARNverket alltid fram systemfelet att barnens behov inte prioriteras och att *förebyggande riskbedömningar utifrån ett barn- och elevhälso- och utvecklingsperspektiv saknas på alla nivåer och inför förändringar i samhället i stort och inom skolväsendet i synnerhet*. Som exempel kan nämnas: Nationell digitaliseringsstrategi, stadsutvecklingen, bullerförordningen, läroplanen för förskolan, ämnesmatriser och betygssystem i skolan, lagar, föreskrifter och tillsyns- och kontrollsystem i stort.

Valet 2018:

1.

En sammanställning av texter och inlägg om barn- och elevhälsoperspektivet samt om systemfelet att förebyggande riskbedömningar utifrån ett barn- och elevhälsoperspektiv och utvecklingsperspektiv saknas, gjordes under våren. Texterna hade publicerats på BARNverkets hemsida de senaste fyra åren. De var skrivna av BARNverket samt forskare och experter dels inom området barns och ungdomars utveckling, hälsa och lärande och dels inom området psykiska och fysiska miljöer, inne och ute.

2.

Frågebatteri till riksdagspartierna

Inför valet 2018 hade BARNverket valt att ställa ett antal frågor till riksdagspartierna gällande risker och förebyggande arbete i förskola, skola, fritids och gymnasium. Frågorna speglade de områden som föräldrar lyft fram till BARNverket och som de sett som stora risker i sina barns och ungdomars omsorgs- och lärandemiljöer de senaste åren, framförallt under läsåret 2017–18.

3.

Svaren från riksdagspartierna

Samtliga partier besvarade frågorna helt eller delvis, förutom Vänsterpartiet som avböjde att svara.

En reflektion från BARNverket, när det gäller svaren, var vissa partiers uteblivna svar på vad det kan finnas för risker för barns hälsa och lärande inom de olika områdena som vi lyfte fram, t ex buller, stora barngrupper och minskade ytor och rum för rörelse och återhämtning, inne och ute samt fukt och mögelskadade byggnader liksom skärmarbete och digitalisering utan riskbedömningar. Att inte vuxenvärlden och politiken vill eller kan se risker är en risk i sig för våra barns utveckling, hälsa och lärande liksom för hela samhällsutvecklingen.

En annan reflektion var att vissa partier inte tyckte det var särskilt viktigt med omvärldsanalyser.

Ytterligare reflektioner var att det fanns partier som tyckte att gränsvärden för barnens arbetsmiljö var mindre viktigt. Fyra av sju partier tyckte dock att det var mycket viktigt med gränsvärden för barns miljöer.

4.

Nationellt uppprop - Var är barn - och elevhälsoperspektivet? Ett uppprop för en hälsofrämjande och hjärnvänlig skola, från förskola till gymnasium, delades ut till statsministern och samtliga partiledare i riksdagen under politikerveckan i Järva.

”Kropp, sinnen och den känsliga hjärnan ska må bra i skolväsendets verksamheter förskola, skola, fritids och gymnasium.”

”När ett tydligt barn- och elevhälsoperspektiv samt förebyggande riskbedömningar saknas i skolans systematiska kvalitetsarbete, tillsammans med en skolpolitik som alltför ensidigt strävar efter kostnadseffektiva lösningar, har barnets grundläggande behov av rörelse, vila, samspel och en sund miljö åsidosatts. BARNverket anser att detta är en bidragande orsak till försämrade skolresultat samt en ökad psykisk och fysisk ohälsa.”

BARNverket krävde bland annat:

- Barnmiljölag
- Gränsvärden för barngruppsstorlek, personaltäthet och den fysiska miljön
- Nationell kunskaps- och tillsynsmyndighet för barns miljöer
- Vuxna skyddsombud som företräder barn i förskola och skola
- Förebyggande riskbedömningar i skolväsendets systematiska kvalitetsarbete
- Barn- och elevhälsoperspektiv i skolväsendets systematiska kvalitetsarbete

5.

BARNverkets sommarpresent: boken ”Neurodesign – Inredning för hälsa, prestation och välmående”, författare Katarina Gospic och Isabelle Sjövall, delades dessutom ut till samtliga partiledare under Järvaveckan.

(E:3) FORSKARE VID UNIVERSITET OCH HÖGSKOLOR

BARNverket har under 2018 haft kontakt med forskare inom området medicin, arbets- och miljömedicin, hälsovetenskaper, neurovetenskaper och utvecklingspsykologi samt stressforskning samt pedagogik och arkitektur.

(E:4) EXPERTER och PROFESSIONER

BARNverket har under 2018 haft kontakter med pedagoger, elevhälsopersonal,

skolläkare, experter inom arbetsmiljömedicin- och hälsa samt skyddsombud och huvudskyddsombud i flera kommuner samt samtalat och haft dialog med olika branschorganisationer och yrkesgruppers representanter såsom lärare, idrottslärare, psykologer, läkare, fysioterapeuter och skyddsingenjörer och liksom personer inom arkitektur och samhällsbyggnad.

(E:5) MYNDIGHETER

Möte med Boverkets projektansvarige gällande framtagande av ny vägledning för byggnationer av förskolor och skolor.

Möte med Myndigheten för Samhällsskydd och beredskap - Barnsäkerhetsrådet – info om BARNverkets arbete och systemfelet.

BARNverket har också under 2018 haft kontakt och utbytt erfarenheter med följande myndigheter: Arbetsmiljöverket, Folkhälsomyndigheten, Barnombudsmannen.

Skolverket, Skolinspektionen, Naturvårdsverket, Boverket, Länsstyrelsen, Sveriges Kommuner och Landsting, Socialstyrelsen samt Polismyndigheten och Statistiska centralbyrån.

(E:6) BRANSCHORGANISATIONER

Möte med SKL och arbetsgruppen för Ramavtalsupphandling för 750 förskolor.

Kontakt med Idrottsforum, Astma- och allergiförbundet, Svensk Ventilation, Hörselskadades Riksförbund, Dyslexiförbundet, Lärarförbundet, Lärarnas Riksförbund, Sveriges Elevkårer, Sveriges Elevråd, Patientorganisationer, Unga magar och Attention, Skolhusgruppen, Forum bygga Skola och SKL samt Pep-Generation.

(E:7) MASSMEDIA

BARNverket kontakter media eller blir kontaktad av media för att lämna information alternativt delta i reportage. BARNverket har kontakt med alla större redaktioner samt många mindre lokala tidnings- och tv-redaktioner.

Ett påtagligt problem är att få personal i Skolväsendets verksamheter att träda fram i massmedia för att lyfta fram och bekräfta problem i barnens och elevernas arbets- och omsorgsmiljöer. Dock har personalen nu på sistone börjat berätta om barnens miljö och verksamhet.

BARNverket i media:

”Ökad tillförsel av frisk luft, sänkt temperatur i klassrummen och förbättrade elevprestationer hänger ihop.” Sydsvenskan

“Barnverket kräver lex Sarah i förskolan”. Kommunalarbetaren

(F) STUDIEBESÖK

Kristofferskolan i Stockholm för att bland annat studera färgsättning

Studiebesök tillsammans med Skolhusgruppen på Nyköpingsgymnasium och Vallastadens grundskola och förskola i Linköping.

Studiebesök på Tiunda förskola och grundskola i Uppsala

Studiebesök på Rinkebyskolan, skolgården – Skolhusgruppens årsmöte

(G) KONFERENSER - SEMINARIER - MÄSSOR

8/2 Möbelmässan i Älvsjö

26/4 Regionala miljödagen 2018: En konferens om den fysiska planeringens betydelse för befolkningens hälsa och livskvalité

28/5 Boverkets konferens om krympande skolgårdar

13/10 Skolhusgruppen, Göteborgsfokus

9/10 SETT – mässan Malmö

29-30/10 Skolforum i Älvsjö.

(H) REMISSVAR OCH REFERENSGRUPPER

Remissvar:

- Förslag gällande stadiindelade kursplaner och kunskapskrav i moderna språk och teckenspråk för hörande”.

- Förslag till reviderad läroplan för förskolan.

BARNverket har bland annat lyft följande:

- Dokumentet saknar aktuell kunskap om barn utvecklingspsykologiska, neurobiologiska och fysiska behov. Läroplanen har utarbetats utan att tvärvetenskaplig kompetens utnyttjats.
- Hänsyn till barns fysiska och psykiska behov saknas. Fokus på barns behov av rörelse, lek, en hälsosam fysisk miljö med lagom stora barngrupper och närvarande och kvalificerade vuxna är otillräcklig.
- Dokumentet saknar hänsyn till de yngsta barnens behov trots att hjärnans snabbaste tillväxt sker under de tre första åren. Mer än hälften av barnen i förskolan är idag under tre år.

Referensgruppsmöten: Kommittén för modernare byggregler har träffats vid tre tillfällen – Regeringskansliet. Arbetet slutförs under våren 2019 med ytterligare tre träffar.

BARNverket har bland annat lyft följande:

- Vikten av att ta fram särskilda byggregler för skolväsendets verksamheter med avseende på att barn har särskilda behov för den känsliga hjärnan, kropp och sinnen som är i stark utveckling.

- Regler bör tas fram med hjälp av tvärprofessionell kompetens om barns behov för optimal utveckling, hälsa och lärande.

- Det behövs en barnmiljölag och en nationell kunskaps- och tillsynsenhet för barns utvecklingsmiljöer.

- Vikten av förebyggande riskbedömningar och konsekvensanalyser utifrån ett barn- och elevhälso- utvecklings- och säkerhetsperspektiv i samband med nya reformer.

SAMMANFATTNING av 2018:

Syftet med BARNverkets opinionsbildning är att *synliggöra det biologiska **barnets fysiska och psykiska behov, av rörelse och samspel i en sund miljö för optimal utveckling, hälsa och lärande***, för att i alla beslut som rör barn ta hänsyn till barns behov för utveckling, hälsa och säkerhet.

Konsekvenserna av Systemfelet - *Förebyggande riskbedömningar utifrån ett barn- och elevhälsoperspektiv saknas*. Det syns dels i samband med alla ny-, om- och tillbyggnationer av förskolor och skolor runt om i landet och i funktionsprogrammen där hänsyn saknas till barnets behov för hjärna, kropp och sinnen i en miljö som främjar växande människors utveckling, hälsa och lärande. Vi ser det även i samband med digitaliseringen, där riskbedömningar saknas utifrån ett barn- och elevhälso- och utvecklingsperspektiv.

Det vi har registrerat vid våra besök i förskolor och skolor och i den information vi får från föräldrar och andra vuxna samt barn, är miljöer som inte alltid är anpassade efter barn och ungas behov för optimal utveckling av kropp, sinnen och den känsliga hjärnan. Detta riskerar likvärdigheten samt barns utveckling, hälsa och lärande.

Tillsynen och kontrollen av barns fysiska miljöer utifrån ett barnperspektiv gällande behov för utveckling, hälsa och lärande är mycket bristfällig.

BARNverkets åtgärdsförslag för att skapa förutsättningar för en likvärdig skola och för att våra barn ska få bästa förutsättningar att må bra att utvecklas i hälsofrämjande miljöer:

Barnmiljölag

Gränsvärden för lägsta kvalitetsnivå

Nationell kunskaps- och tillsynsmyndighet för barns fysiska miljöer

Vuxna barnskyddsombud som företräder barn i förskola och skola

Tvärprofessionell kompetens med kunskap om den växande biologiska människans behov.

ORGANISATION

BARNverkets beslutande organ är i följande ordning:

- Riksmötet
- Styrelsen
- Av riksmötet eller styrelsen utsedd grupp eller person

Styrelsen är vald för perioden 20 september 2018 - 6 maj 2019 och har haft följande sammansättning:

Julia Niklasson Hydén	ordförande (vald på ett år)
Ewa Malmsten	sekreterare (vald på ett år)
Claes Wester	kassör (vald på två år)
Marie Wingård	ledamot (vald på ett år)
Gunilla Niss	ledamot (vald på ett år)
Helena Lindfors	suppleant (vald på ett år)
Christina Björklund	suppleant (vald på ett år)
Ulla Flacke	suppleant (vald på ett år)
Sören Holmberg	suppleant (vald på ett år)

Valberedning

Till valberedning utsågs Monica Wester och Eva Datta.

Kommunikatör

Monica Wester är BARNverkets kommunikatör.

Revisor

Elias Haraldsson (auktoriserad revisor), Allegretto Revision.

Styrelsemöten

Styrelsen har under verksamhetsåret haft 7 styrelsemöten. Utöver styrelsemöten har styrelsen arbets- och diskussionsmöten.

Arvoden till styrelse och kommunikatör

BARNverket har under året inte haft någon kanslifunktion eller tillsvidareanställd personal.

Styrelsearvode har under året enbart utgått till styrelsens ordförande med 20 tkr för extra insatser under hösten 2018.

Uppdragsarvode har under 2018 utbetalats till BARNverkets kommunikatör med 240 tkr.

Arvodet har utbetalats för arbete med kommunikation och kontaktarbete visavi medlemmar, media, myndigheter m fl, stöd och uppsökande verksamhet och opinionsarbete.

EKONOMI

Ekonomisk förvaltning

Den ekonomiska förvaltningen innefattande bokslut har under året skötts av styrelsens kassör.

Allmänt om föreningens ekonomi

BARNverkets enda intäkt under 2018 utgörs av ett statsbidrag på 315 tkr, som beslutas och utbetalas av Skolverket. Under 2017 erhöles 520 tkr, och minskningen har påverkat BARNverkets möjligheter att under 2018 ha samma omfattning på verksamheten som tidigare vad gäller opinionsbildning, konferenser, studiebesök m.m.

Kostnaderna under 2018 uppgick till 440 tkr (2017: 486 tkr), fördelat på personalkostnader 373 tkr (2017: 365 tkr) och övriga kostnader 67 tkr (2017: 121 tkr). Se vidare bokslut för 2018.

För att kunna bibehålla samma arvodesnivå till BARNverkets kommunikatör under 2018 har eget kapital använts, vilket innebär att årets resultat är negativt, -125 tkr. Inför 2019 är denna möjlighet uttömd, och den lägre nivån på statsbidraget 2019 (315 tkr) kommer att få en större inverkan på verksamheten 2019 jämfört med året före.

Föreningen har inga fonder och inte heller några lån. Beroendet av statsbidraget från Skolverket är stort, och det vore önskvärt med en återgång till den nivå på statsbidraget som var under 2017.

Stockholm den 14 april 2019

Julia Niklasson Hydén

Ewa Malmsten

Claes Wester

Marie Wingård

Gunilla Niss